Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn. 23 maja 1931 roku. **448.**

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

Dział.Str.

Kronika.

----oo§oo----

II. ZAGADNIENIA POLITYKI GOSPODARCZEJ.

K r o n i k a .

L i t e w s k i h a n d e l z a g r a n i c z n y w u j ę c i u "L i e t u v o s A i d a s a".Jak podaje "Lietuvos Aidas" /Nr.76/, z dn.7/IV-31 r., statystyka handlu litewskiego prowadzi się od 1920 r. Jednak od czasu wprowadzenia lita t.j. do jesieni r.1923, statystyka ta była nieścisła ze względu na inflację i dewaluację marki niemieckiej. Dopiero od jesieni 1923 r. obliczenia stały się ściślejsze. Poniższa tabelka ilustruje stan litewskiego zagranicznego handlu w ciągu 11 lat

	m i l j . l i t ó w .		
Rok.	Eksport.	Import.	Saldo.
1920.	55,1	72,3	- 17,2
1921	57,6	95,3	- 38,7
1922	76,8	74,8	+ 2,0
1923	146,7	156,6	- 9,9
1924	266,5	206,5	+ 60,0
1925	242,7	252,7	- 10,0
1926	253,2	240,7	+ 12,5
1927	245,9	265,6	- 19,7
1928	256,8	291,0	- 34,2
1929	329,8	306,4	+ 23,4
1930	333,7	312,4	+ 21,3

Z powyższego wynika, że litewski handel zagraniczny powoli, ale stale wzrastał. Nawet po odrzuceniu wątpliwych lat 19201922, w ciągu pozostałych 8 lat obroty handlu zagranicznego zwiększyły się więcej niż podwójnie. Największy skok wykazuje eksport w 1923-1924 r. w ciągu jednego roku wzrósł mianowicie eksport o 119,8 milj, czyli o 81%. Mniejszy nieco skok wykazuje eksport w 1928-1929, wzrastając o 73 milj.lt. czyli o 29,2%.

Co się tyczy bilansu handlu zagranicznego od r.1923 w ciągu czterech lat był on bierny, zaś w ciągu czterech następnych - czynny. Ogólne pasywa czterech lat stanowią 73,8 milj.lt., ogólne zaś aktywa następnych czterech lat - 117,2 milj. Cały handel zagraniczny za wszystkie osiem lat wykazuje bilans czynny w wysokości 43,4 milj.lt.

Od 1924 r. eksport i import da się podzielić na 5 grup: I-żywe zwierzęta, II artykuły spożywcze, III surowce i półfabrykaty, IV wyroby gotowe, V złoto i srebro.

Znaczenie gospodarcze posiadają tylko pierwsze cztery grupy. Oto wartość eksportu tych grup od 1924 do 1930 r. /w milj.lt./:

	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.
I.Żywe zwierzęta.	38,6	40,1	40,9	35,2	34,9	62,1	70,0
II.Art.spożyw.	52,1	41,5	50,0	42,7	56,2	74,9	131,4
III.Surowce i półfabrykaty.	165,4	143,8	152,8	162,5	158,7	170,0	119,5
IV.Gotowe wyroby	10,3	16,8	9,3	5,2	6,8	22,6	12,5

Jak z powyższego wynika, eksport żywych zwierząt, pod względem wartości do 1929 r. wykazywał tendencję zniżkową i dopiero w 1929 r.niemal podwójnie się zwiększył.

Eksport artykułów spożywczych również do 1929 r. nie wykazywał wyraźnej tendencji. Dopiero w 1929 roku wzrósł nagle o 40%, a w 1930 r. - o 133,9% w porównaniu z 1928 r.

Eksport surowców i półfabrykatów wzrósł dopiero w 1929 r. Natomiast w 1930 r. spadł tak nisko, jak nigdy, a to z powodu zmniejszenia eksportu materjałów leśnych i siemienia lnu.

Eksport wyrobów gotowych wykazuje w 1929 r. wzrost. Tłumaczy się to przeniesieniem pozycji forniru z grupy trzeciej do czwartej.

Podajemy poniżej stosunek procentowy grup eksportowych:

	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.
I.Żywe zwierzęta.	16,6	16,2	14,3	13,6	18,8	20,9
II. Artykuły spożywcze.	17,1	19,8	17,4	21,9	22,7	39,4

	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.
III. Surowce i półfabr.	59,3	60,3	66,2	61,8	56,4 x	38,1 x
IV. Gotowe wyroby	7,0	3,7	2,1	2,7	2,1	1,4

Pierwsze dwie grupy mają charakter wybitnie rolniczy. Wzrosły one znacznie w ciągu ostatnich dwóch lat, szczególnie zaś wzrosła grupa artykułów spożywczych.

Na trzecią grupę składa się rolnictwo i leśnictwo. Należy do niej również celuloza klejpedzka. Grupa ta cały czas stanowiła więcej niż połowę eksportu litewskiego i dopiero w 1930 r. spadła na 38,1%. Przyczyną tego było stanienie materjału leśnego i siemienia lnu na rynkach zagranicznych. Gdyby więc nie wzrost pierwszych dwóch grup, z eksportem litewskim byłoby krucho.

Grupa wyrobów gotowych stale się zmniejsza. Coprawda, zmniejszanie to jest raczej relatywne, niż absolutne. Przy zwiększaniu się innych grup eksportu, grupa ta nie wykazuje większych odchyleń. Jest zo grupa przemysłu litewskiego. Nie wynika z tego, że przemysł litewski stoi na martwym punkcie. Głównem jego zadaniem jest obecnie zaspokojenie potrzeb rynku wewnętrznego, a przezto zmniejszenie importu. O litewskiej produkcji na eksport mówić narazie trudno.

N a t u r a l n y r u c h l u d n o ś c i w 1 9 3 0 r. Jak podaje "Tautos Ukis" /Nr.4/, w 1930 r. w Litwie urodziło się 32.976 chłopców i 31.188 dziewcząt, ogółem - 64.164 osób. W tym samym czasie zmarło 19.126 mężczyzn i 18.025 kobiet - razem 37.151 osób. Przyrost wynosił więc 13.850 mężczyzn i 13.163 kobiety - razem 27.013 osób.

Na początku 1930 r. w Litwie było 1.120.560 mężczyzn i 1.219.469 kobiet - razem 2.340.029 osób, a razem z przyrostem z 1930 roku na pierwszego stycznia 1931 r. było 1.134.410 mężczyzn i 1.232.632 kobiet - razem 2.367.042 osób.

Wszelako od chwili dokonania spisu ludności do końca 1930 r. z Litwy emigrowało około 66.100 osób. Biorąc pod uwagę, że od spisu ludności do końca 1930 r. liczba obcokrajowców zwiększyła się mniejwięcej o 5.700 osób, można stwierdzić, że liczba ludności zmniejszyła się mniejwięcej o 60.400 mieszkańców i w ten sposób 1 stycznia 1931 r. w Litwie faktycznie było około 2.307.000 mieszkańców.

Naturalny ruch ludności w ciągu ostatnich trzech lat przedstawiał się następująco.

	1930 r.	1929 r.	1928 r.
Liczba małżeństw.	18.299	17.457	18.879
Na 1000 mieszkańców wypada małżeństw	7,8	7,5	8,3
Liczba urodzin	64.164	63.089	65.945
Na 1000 mieszkańców wypadada urodzin	27,4	27,2	28,8
Na 1000 mieszkańców wypada urodzin w miastach o prawach powiatowych i gminnych	23,1	23,5	22,6
Na 100 urodz. dziewcząt wypada urodz. chłopców	105,7	107,2	105,4
Liczba urodzin nieślubnych	4.282	3.978	3.807
% nieślubnych w ogólnej liczbie urodz.	6,7	6,3	5,8
% nieślubnych w ogólnej liczbie urodz. w miastach pow. i gmin.	10,4	8,7	8,4
Liczba zgonów	37.151	39.669	35.698
Na 1000 mieszkańców wypada zgonów	15,9	17,1	15,6
Na tysiąc mieszkańców wypada zgonów w miastach pow. i gmin.	14,8	16,9	14,5
Liczba zgonów dzieci do 1 roku	9.908	11.108	9.713
% zgonów dzieci w ogólnej liczbie zgonów	26,7	28,0	27,2

x/ po odrzuceniu forniru do trzeciej grupy.

	1930.r.	1929.r.	1928 r.
Liczba naturalnego przyrostu ludności	27.013	23.414.	30.247
Na 1000 mieszkańców wypada przyrostu	11,5	10,1	13,2
Na 1000 mieszkańców wypada przyrostu w miastach pow.i gmin.	8,3	6,6	8,1

Najwięcej małżeństw zawarto w miastach powiatowych, za wyjątkiem Kłajpedy. W Marjampolu na 1000 mieszkańców wypada 18,6 małżeństw /w 1929 -22,5/, Kownie -16,6 /13,6/, Poniewieżu - 13,9 /13,9/, Szawlach - 13,7 /16,0/, Wiłkomierzu - 11,2 /11,0/, Kłajpedzie - 6,6 /6,9/.

Urodzin najwięcej w 1930 r. było na wsi, gdzie na 1000 mieszkańców wypadło 28,1, podczas gdy w miastach powiatowych i miasteczkach gminnych na 1000 mieszkańców wypada przeciętnie 23,1 urodzin: w pow.Taurogińskim 35,5, Olickim 34,7 i najmniej w Wiłkomierzu -18,5.

Najwięcej nieślubnych urodzin okazało się w Kłajpedzie - 18,1% z ogólnej liczby urodzin, w powiecie Szyłokarczemskim - 15,7, pow.Pogiegiowskim - 13,8, pow.Kłajpedzkim- 12,7, w Kownie - 10,3%, pow.Taurogińskim - 10,0% i najmniej w pow.Trockim - 3,0%.

Z urodzin wielopłodnych zarejestrowano 1510 urodzin - dwojaczków /789 cchłopców o 721 dziewcząt/ i 33 trojaczków /21 chłopców i 12 dziewcząt/, ogółem 1543.

Największą śmiertelność zanotowano w tych miejscowościach, gdzie było najwięcej urodzin, mianowicie w miasteczkach i na wsi na 1000 mieszkańców wypadło 16,0 zgonów, w miastach pow.i gm. - 14,8, np.w pow.Taurogowskim na 1000 mieszkańców wypada 21,9 zgonów, Telszewskim - 21,6 i najmniej w Poniewieżu - 13,3, Wiłkomierzu - 12,1, i pow.Birżańskim - 12,0.

Podobnie ma się i ze śmiertelnością dzieci do 1-go roku życia. Wynosiła ona w pow.Telszewskim w ogólnej liczbie zgonów - 38,2%, Taurogskim - 37,0%, Kretyngowskim - 35,1%, w Wiłkomierzu - 17,0% i Birżańskim - 18,1%.

Urodzeń nieżywych w 1930 r. zarejestrowano 350 /204 chłopców i 146 dziewcząt/. Należy jednak zaznaczyć, że z pewnych przyczyn liczba ta nie jest ścisła.

W miastach zmarło stosunkowo więcej kobiet, podczas gdy na wsi zmarło więcej mężczyzn. Naogół w całej Litwie mężczyzn umiera znacznie więcej niż kobiet, tak samo jak rodzi się znacznie więcej chłopców niż dziewcząt.

Największy przyrost ludności był na wsi, wynosząc mianowicie 12 pro mille, podczas gdy w miastach naturalny przyrost ludności wynosił zaledwie 8,3 pro mille.

Największym przyrostem odznaczają się powiaty południowe, a mianowicie: Olicki, wypada 19,6 pro mille, sejneński - 18,2, Trocki - 16,1; najmniejszym - pow.Szyłokarczemski - 4,8 i powiaty północne.

87